

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudce JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **O. A.**, zastoupený JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem, se sídlem Rumunská 28, 120 00 Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, 170 34 Praha 7, týkající se řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. prosince 2013, č. j. OAM-1/LE-BE03-PS-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 28. ledna 2014, č. j. 44 A 5/2014 - 24,

takto:

- I. Kasační stížnost žalobce **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Maroši Matiaškovi, LL.M., advokátu, se sídlem Rumunská 28, 120 00 Praha 2, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 6 800 Kč, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 28. listopadu 2012, který téhož dne nabyl právní moci, byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání trestných činů podplacení podle § 332 odst. 1, odst. 2 písm. b) a padělání a pozměnění veřejné listiny a § 348 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,

ve znění pozdějších předpisů, a odsouzen k úhrnnému trestu vyhoštění z území České republiky ve výměře 10 let. Lhůta k vycestování nebyla soudem stanovena, tak jako tak jeho poslední pobytové vízum bylo platné do 28. prosince 2012. Žalobce z území České republiky nevycestoval, údajně ztratil cestovní doklad, přičemž ztrátu nenahlásil a nový cestovní doklad si neobstaral.

[2] Dne 26. prosince 2013 žalobce kontrolovala a následně zajistila hlídka Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, neboť žalobce pobýval na území České republiky, ačkoli k tomu na základě rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 28. listopadu 2012 nebyl oprávněn.

[3] Rozhodnutím ze dne 26. prosince 2013 č. j. KRPS-43394-5/ČJ-2013-010022 rozhodlo Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort o zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění cizince byla podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena na 60 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

[4] Dne 30. prosince 2013 učinil žalobce prohlášení o mezinárodní ochraně. Rozhodnutím ze dne 31. prosince 2013 č. j. OAM-1/LE/BE03-PS-2013, e. č. X, rozhodlo Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) a § 46a odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, o povinnosti žalobce setrvat v zařízení pro zajištění cizinců v Bělé pod Bezdězem – Jezové až do vycestování, maximálně však do 2. května 2014.

[5] Proti tomuto rozhodnutí se žalobce bránil žalobou podanou u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“). V žalobě žalobce zpochybňoval naplnění podmínky nebezpečí pro veřejný pořádek, požadoval zohlednění svého rodinného a soukromého života a namítal, že zajištění jeho osoby dle § 46a zákona o azylu nesplňuje podmínku nezbytnosti a přiměřenosti, a to pokud jde o délku povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců a existenci alternativ k zajištění. Žalobce dále upozornil na nejasný vztah mezi institutem zajištění cizinců podle § 124 zákona o pobytu cizinců a povinností setrvat v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a zákona o azylu. O žalobě rozhodl krajský soud rozsudkem č. j. 44 A 5/2014-24 ze dne 28. ledna 2014 tak, že žalobu zamítl.

II.

Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[6] Proti rozsudku krajského soudu 44 A 5/2014-24 ze dne 28. ledna 2014 (dále jen „napadený rozsudek“) podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost, v níž navrhoval jeho zrušení z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatel konkrétně namítal, že se správní orgán v rozporu s rozsudkem Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ze dne 30. května 2013 ve věci C-534/11 *Arslan*

nevypořádal s otázkou, zda stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v úmyslu pozdržet nebo zmařit navrácení do země původu, a zároveň nebylo zjišťováno, zda je „přezajištění“ stěžovatele nutné k tomu, aby se dotyčný nemohl definitivně vyhnout svému navrácení.

[8] Stěžovatel dále namítal, že žalovaný v rozhodnutí o povinnosti cizince setrvat v zařízení pro zajištění cizinců pouze přebírá skutková zjištění dostupná z rozhodnutí Policie České republiky o zajištění. Žalovaný rovněž automaticky rozhoduje o povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců na maximální dobu 120 dnů, což popírá institut správního uvážení, který je podstatou individualizace rozhodovacího procesu. Uvedený postup vzbuzuje pochybnost o souladu s požadavky čl. 5 Úmluvy. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. října 2012 č. j. 7 As 107/2012-40 existuje i v případě aplikace § 46a zákona o pobytu cizinců povinnost správního orgánu zkoumat existenci mírnějších alternativ zajištění podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců.

[9] Dle názoru stěžovatele se správní orgán dále dostatečně nezabýval tím, zda žalobce skutečně představoval nebezpečí pro veřejný pořádek – žalovanému správnímu orgánu postačilo, že řízení o správním vyhoštění nebylo dosud pravomocně ukončeno. Dle názoru stěžovatele z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. července 2011 sp. zn. 3 As 4/2010 plyne, že samotný nelegální pobyt na území České republiky není ohrožení veřejného pořádku. Pokud argumentace krajského soudu spočívá na úvaze, že k ohrožení veřejného pořádku došlo z hlediska protiprávní činnosti žalobce, byl za uvedené jednání žalobce potrestán k trestu vyhoštění. Zbavení osobní svobody je proto nadbytečné a punitivní. Stěžovatel připodobnil zajištění cizince a jeho povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců k vazbě v trestním řízení. Protiprávní činy, kterých se stěžovatel dopustil, nedosahují takové intenzity, aby odůvodňovaly vzetí do vazby. Umístěním stěžovatele do zařízení pro zajištění cizinců došlo k zásahu do jeho soukromého života a nesplňovalo zejména podmínku přiměřenosti, neboť je omezen jeho styk s družkou.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na své vyjádření k žalobě a na napadený rozsudek, s nímž se ztotožňuje.

III.

Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., byv vázán rozsahem a důvody, které byly uplatněny v kasační stížnosti. Na nyní přezkoumávanou věc zároveň nedopadá § 104a s. ř. s., neboť se v uvedené věci nejedná o meritorní posouzení otázky udělení či neudělení mezinárodní ochrany (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Azs 19/2013-38 ze dne 31. července 2013 či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. ledna 2014 č. j. 2 Azs 10/2013-62).

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil důvod dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[13] V projednávané věci se jedná o přezkum rozhodnutí o povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. c) ve spojení s odst. 2 zákona o azylu. Dle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu „*ministerstvo rozhodne o povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany ... setrvat v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců až do vycestování, maximálně však po dobu 120 dní, jestliže c) je důvodné se domnívat, že by žadatel mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek, není-li takový postup v rozporu s mezinárodními závazky České republiky*“. Podle § 46a odst. 2 „*jde-li o cizince, který je zajištěn podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ a který učinil prohlášení o mezinárodní ochraně v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, rozhodne ministerstvo podle odstavce 1 do 5 dnů ode dne učinění prohlášení o mezinárodní ochraně cizincem.*“

[14] Stěžovatel v kasační stížnosti nejprve namítal, že se soud i žalované ministerstvo měly ve smyslu rozsudku SDEU ve věci *Arslan* zabývat otázkou, zda stěžovatel podal svoji žádost o udělení mezinárodní ochrany účelově a zároveň zda je jeho zajištění objektivně nutné. S tím souvisí i kasační námitka (s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. října 2012 č. j. 7 As 107/2012-40), že zajištění podle § 46a zákona o pobytu cizinců porušuje princip subsidiarity a že žalovaný měl povinnost zkoumat, zda je možné využít jiná mírnější opatření než je zajištění (analogicky podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců).

[15] Nejvyšší správní soud předesílá, že právo EU (a na něj navazující česká právní úprava) obsahuje dva režimy zajišťování cizinců – zajištění v režimu směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále též „návrátová směrnice“), které je v českém právním řádu provedeno v zákoně o pobytu cizinců, a dále zajištění na základě zákona o azylu (resp. uložení povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců) korespondující se směrnicí Rady č. 2003/9/ES, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl (dále jen „původní přijímací směrnice“).

[16] Ustanovení § 124 a násl. zákona o pobytu cizinců vychází z čl. 15 odst. 1 návratové směrnice, který výslovně stanoví, že cizinec má být zajištěn za účelem přípravy návratu nebo výkonu vyhoštění, pouze pokud nemohou být v konkrétním případě účinně uplatněna jiná dostatečně účinná, avšak mírnější donucovací opatření. V daném případě byl čl. 15 odst. 1 do zákona o pobytu cizinců transponován v podobě tzv. „zvláštních opatření za účelem vycestování“ v § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců v podobě povinnosti cizince oznámit policii adresu místa pobytu a zdržovat se tam, resp. hlásit každou jeho změnu, příp. v podobě složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně a či v podobě v možnosti složení finanční záruky cizincem. Uložení povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců v režimu zákona o azylu, naproti tomu, vychází z původní přijímací směrnice, která v čl. 7 odst. 3 stanoví, že je-li to nezbytné, například z právních důvodů nebo z důvodu veřejného pořádku, mohou členské státy v souladu s vnitrostátními předpisy nařídít žadateli, aby se zdržoval na určeném místě. Obdobné znění obsahuje rovněž čl. 7 odst. 2 a čl. 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU, která původní přijímací směrnici nahrazuje, avšak která dosud nebyla přejata do českého právního řádu. Podle zákona o azylu je cizinec zajištěn za účelem, aby, pokud naplňuje

důvody zajištění stanovené v § 46a zákona o azylu, nedocházelo ke zneužívání institutu mezinárodní ochrany za účelem nelegální migrace.

[17] Oba uvedené instituty omezují svobodu cizince ve smyslu čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Úmluvy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 146/2013-44 ze dne 2. dubna 2014), z čehož plyne obecně princip subsidiarity obou zajišťovacích institutů, neboť zajištění cizince je nutné chápat jako prostředek *ultima ratio*, k jehož využití přistoupí správní orgán jedině tehdy, nemůže-li žádné mírnější opatření vést ke sledovanému cíli, jímž je realizace omezení osobní svobody (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva, dále jen „ESLP“ ze dne 27. listopadu 2008 Rashed proti České republice, stížnost č. 298/07, bod 68; rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 29. ledna 2008 ve věci Saadi proti Velké Británii, stížnost č. 13229/03, bod 79). Nelze však přitom zapomínat na rozdílnost úprav obou institutů a důvodů, z jakých k zajištění cizince dochází.

[18] Ve stěžovatelem citovaném rozsudku ve věci *Arslan* SDEU rozhodoval o předběžné otázce vznesené v souvislosti s případem stěžovatele, jenž byl zajištěn na základě návratové směrnice (srov. zejména bod 57 rozsudku *Arslan*), tj. v režimu zákona o pobytu cizinců. V návaznosti na uvedený rozsudek Nejvyšší správní soud vztáhl povinnost zkoumat účelovost podané žádosti o azyl a též objektivní nutnost zajištění ve vztahu k realizaci cíle zajištění – tj. navrácení (vyhoštění) cizince – na situaci cizinců, žadatelů o mezinárodní ochranu, zajištěných v režimu zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 90/2011-124 ze dne 31. července 2013). Při rozhodování o povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění pobytu cizinců dle § 46a zákona o azylu, dochází-li k „přezajištění“ z režimu zákona o pobytu cizinců do režimu zákona o azylu, správní orgán zkoumá podmínky dané též tímto ustanovením; v případě rozhodnutí podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu má Ministerstvo vnitra konkrétně povinnost posoudit, zda žadatel v době rozhodnutí mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek, zda zajištění dle § 46a zákona o azylu není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, a stanovit a odůvodnit dobu tohoto zajištění (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 24/2013-42 ze dne 5. března 2014).

[19] Při tomto rozhodování zákon o azylu úpravu výslovných konkrétních mírnějších opatření neobsahuje, což je ostatně logické, neboť závěr o nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek z povahy věci omezuje prostor pro úvahy o mírnějších opatřeních. Jinak řečeno, s ohledem na rozdílnost právních úprav režimu zajištění podle § 124 a násl. zákona o pobytu cizinců a § 46a zákona o azylu nelze dovozovat, že zákon o azylu Ministerstvu vnitra při rozhodování dle § 46a zákona o azylu bez dalšího ukládá povinnost výslovně a vždy se analogicky zabývat podmínkami dle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců, resp. při absenci výslovného odkazu na zmíněná ustanovení zákona o pobytu cizinců v rozhodnutí o „přezajištění“ podle § 46a zákona o azylu dovozovat nepřezkoumatelnost takového rozhodnutí. Tomu ostatně odpovídá i judikatura Nejvyššího správního soudu, která úvahu o aplikaci § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců vztahuje k tomuto zákonu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. prosince 2011 č. j. 1 As 132/2011-51 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. října 2012 č. j. 7 As 107/2012-40). Ostatně, domáhá-li se stěžovatel konkrétně v tomto svém případě úvah o existenci mírnějších opatření ve smyslu § 123b a 123c zákona o pobytu

cizinců, Nejvyšší správní soud připomíná, že podle čl. 15 odst. 1 věty první návratové směrnice, z nichž se dovozuje povinnost uvažovat o mírnějších donucovacích opatřeních, lze státního příslušníka třetí země zajistit zejména v případě, že hrozí nebezpečí skrývání se nebo dotčený státní příslušník třetí země se vyhýbá přípravě návratu či uskutečňování vyhoštění nebo je jinak ztěžuje. S ohledem na situaci stěžovatele, jenž vědomě odmítl respektovat pravomocně uložený trest vyhoštění pro „*vazby na osoby žijící na území České republiky a vztahy, které si zde po dobu svého pobytu vytvořil*“ (srov. dále odstavec [27] odůvodnění tohoto rozsudku), by dispozice zajištění stěžovatele dle čl. 15 odst. 1 věty první návratové směrnice byla přiléhavě naplněna.

[20] V tomto ohledu, jak bylo uvedeno výše, žalovaný nepochybil, pokud v napadeném správním rozhodnutí o vyslovení povinnosti stěžovatele setrvat v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu nevedl úvahy o existenci mírnějších alternativ ve smyslu § 123b a 123c zákona o pobytu cizinců. Napadené správní rozhodnutí z tohoto důvodu za nepřekoumatelné považovat nelze, není proto ani důvodná kasační námitka vůči rozsudku krajského soudu, opíraná o § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[21] S ohledem na výše specifikovaný účel rozhodnutí dle § 46a zákona o pobytu cizinců je zavádějící argument stěžovatele, který tento institut analogicky připodobňuje institutu vazby v řízení dle zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů. Uvedené právní předpisy jsou s ohledem na svůj rozdílný účel zcela rozdílné a nezávislé. Uvedené rozdíly odráží též znění čl. 5 odst. 1 písm. f) a čl. 5 odst. 1 písm. c) Úmluvy.

[22] Stěžovatel dále uplatnil kasační námitku směřující proti způsobu zjišťování skutkového stavu. Ani ta není důvodná. Obdobnou otázkou se ostatně Nejvyšší správní soud zabýval v citovaném rozsudku č. j. 3 Azs 24/2013-42, přičemž dospěl k závěru, že „*vzhledem k tomu, že zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, nekonkretizuje způsob, jakým má ministerstvo zjišťovat splnění podmínek pro uložení povinnosti podle § 46a odst. 1 písm. c) uvedeného zákona, lze dovodit, že tyto skutečnosti ministerstvo zjišťuje především ze spisů žadatele a informací od Policie ČR. Převzetí skutkových zjištění z předchozího řízení o zajištění do rozhodnutí o povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců proto není nedostatkem tohoto rozhodnutí za předpokladu, že tato skutková zjištění umožňují dostačujícím způsobem posoudit, zda jsou splněny podmínky pro aplikaci tohoto institutu, včetně posouzení otázky, zda cizinec nespadá do chráněné skupiny osoby, na které nelze tento institut aplikovat.*“

[23] V nyní projednávaném případě Nejvyšší správní soud zjistil, že rozhodnutím ze dne 26. prosince 2013 č. j. KRPS-43394-5/ČJ-2013-010022 Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, zajistilo žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. za účelem správního vyhoštění. Dne 30. prosince 2013, učinil žalobce prohlášení o mezinárodní ochraně a žalovaný ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) a § 46a odst. 2 zákona o azylu vzápětí dne 31. prosince 2013 vydal napadené rozhodnutí. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že jeho podkladem byly informace poskytnuté Policií České republiky dle § 87 odst. 1 zákona o azylu, uvedené zejména v rozhodnutí o zajištění dle § 124 zákona o pobytu cizinců. Žalovaný využil rovněž informace získané v řízení o mezinárodní ochraně a učinil závěry stran naplnění podmínek § 46a zákona o pobytu cizinců, včetně úvahy, zda stěžovatel spadá do speciální skupiny osob vymezené v § 46a zákona o azylu. Nejvyšší správní soud

proto dospěl k závěru, že skutková zjištění byla dostatečná, aktuální a žalovanému umožňovala dostatečným způsobem posoudit splnění podmínek § 46a zákona o azylu; nadto je třeba při posouzení předložené otázky zohlednit krátkou dobu mezi vydáním jednotlivých rozhodnutí, resp. provedení jednotlivých řízení (srov. § 46a odst. 2 zákona o azylu) a skutečnost, že zákon o azylu daný postup umožňuje. Nejvyšší správní soud s ohledem na shora uvedené i tuto námitku stěžovatele považuje za nedůvodnou.

[24] Stěžovatel dále rozporoval naplnění podmínky „nebezpečí pro veřejný pořádek“, stanovené v § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Výkladem pojmu „veřejný pořádek“ se Nejvyšší správní soud zabýval již v rozsudku č. j. 5 Azs 13/2013-30 ze dne 17. září 2013, publ. pod č. 2950/2014 Sb. NSS. V něm uvedl, že *„otázku, zda je důvodné se domnívat, že zajištěný cizinec, který učinil prohlášení o mezinárodní ochraně v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, by mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek, je při rozhodování správního orgánu o povinnosti tohoto cizince setrvat v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců [§ 46a odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu] nutno posuzovat tak jako obdobný důvod pro vyhoštění cizince [§ 119 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky]. Takovým důvodem tedy může být jen jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Bude-li pojem „nebezpečí pro veřejný pořádek“ podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu vykládán uvedeným způsobem, lze danou právní úpravu považovat za souladnou s čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.), s čl. 6 Listiny základních práv Evropské unie, s čl. 7 směrnice Rady 2003/9/ES, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl, i s čl. 18 směrnice Rady 2005/85/ES o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka.“*

[25] V nyní projednávaném případě žalovaný ve správním řízení zjistil, že stěžovatel byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 odsouzen k trestu vyhoštění na 10 let. Rozsudek nabyl právní moci již v den vyhlášení dne 28. listopadu 2012, neboť proti němu nebylo podáno odvolání, přičemž poslední platné vízum měl stěžovatel do 28. prosince 2012. Přesto stěžovatel nadále pobýval na území České republiky. Stěžovatel rovněž ztratil cestovní doklad, přičemž tuto skutečnost nikde nenahlásil a nový doklad si nevyřídil. Stěžovatel si peníze na stravu a pobyt vydělává prací na stavbách, kde pracuje bez povolení. Z uvedeného vyplývá, že stěžovatel pobýval v České republice nelegálně, avšak zejména nerespektoval pravomocně uložený trest rozsudkem trestního soudu za spáchání trestných činů dle § 332 odst. 1 a odst. 2 písm. b) a § 348 odst. 1 trestního zákoníku. Nadto se k jeho uposlechnutí ani nechystal a nadto trvale a aktuálně porušoval další, zejména pobytové zákonné předpisy. Za uvedené situace proto rozhodnutí o povinnosti žalobce setrvat v zařízení pro zajištění cizinců dle § 46a zákona o azylu plnilo nikoliv punitivní, ale preventivní funkci. K vydání rozhodnutí dle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu postačují již samotné důvodné obavy, že by cizinec mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek. V nyní projednávaném případě však žalovaný uvedeným rozhodnutím reagoval na existenci konkrétních jednání, která ve svém souhrnu představovala skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení veřejného pořádku, zejména zájmu společnosti na respektování a výkonu pravomocně uložených trestů v trestním řízení a respekt k právnímu řádu a pobytovým právním předpisům České republiky.

[26] K uvedeným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud po přihlédnutí k celkové životní situaci žalobce a s ohledem na individuální okolnosti projednávaného případu. V tomto kontextu Nejvyšší správní soud uvádí, že nedospěl k závěru o nepřiměřenosti vydaného rozhodnutí. V nyní projednávaném případě bylo omezení osobní svobody stěžovatele podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu nezbytným důsledkem událostí, které tomuto rozhodnutí předcházely (uložení trestu vyhoštění, následné nerespektování výkonu soudního rozhodnutí a nelegální pobyt stěžovatele na území, zajištění stěžovatele za účelem správního vyhoštění, jeho následná žádost o mezinárodní ochranu a přesvědčení správního orgánu, že žadatel může být nebezpečím pro veřejný pořádek s přihlédnutím ke konkrétním skutkovým okolnostem projednávaného případu). V tomto kontextu Nejvyšší správní soud zejména zdůrazňuje povahu a závažnost a délku jednání stěžovatele. Z vyjádření poskytnutých stěžovatelem a jeho družkou dále nevyplývá, že by společně vychovávali nezletilé děti, jejichž zájem by při posouzení bylo třeba vzít v úvahu.

[27] V této souvislosti je třeba důrazně odmítnout vysvětlení stěžovatele, který za důvod, proč neopustil území České republiky ani po nabytí právní moci trestního rozsudku, kterým mu byl uložen trest vyhoštění, označil „*existenci vazeb na osoby žijící na území České republiky a vztahy, které si zde po dobu svého pobytu vytvořil*“. Stěžovatel byl bez dalšího povinen podrobit se pravomocně uloženému trestu vyhoštění; námitky nesplnění podmínek pro uložení trestu vyhoštění nebo jeho nepřiměřenosti měl uplatnit v trestním řízení, resp. v opravných prostředcích proti odsuzujícímu trestnímu rozsudku. Důvody, které nyní vznášá, jsou zcela irelevantní, na straně druhé plasticky ilustrují postoj stěžovatele k právnímu řádu České republiky a povinností, jež pro něj z právního řádu České republiky a z pravomocných a vykonatelných rozhodnutí soudů a správních orgánů vyplývají. Ve světle tohoto „vysvětlení“ se tak závěr žalovaného o tom, že stěžovatel představuje nebezpečí pro veřejný pořádek, jeví jako ještě přiléhavější.

[28] Pokud jde o námitku porušení práva stěžovatele na respektování jeho soukromého a rodinného života v důsledku napadeného správního rozhodnutí, Nejvyšší správní soud analogicky odkazuje na rozsudek ESLP ve věci *Selmani proti Švýcarsku* ze dne 28. června 2001, stížnost č. 70258/01, v němž ESLP poměřoval organizační obtíže státu při napomáhání odsouzenému při zajišťování návštěv s rodinou. ESLP konstatoval, že pouze „za zcela výjimečných okolností zbavení osobní svobody odsouzeného v místě, které je natolik vzdálené od místa pobytu jeho rodiny, že uskutečnění návštěvy je velmi obtížné, ne-li nemožné, může znamenat zásah do rodinného života odsouzeného, jelikož možnost, aby členové rodiny odsouzeného navštěvovali, je zásadním faktorem k udržení rodinného života“ (srov. rozhodnutí ESLP ve věci *Selmani proti Švýcarsku* ze dne 28. června 2001, č. 70258/01). V dané věci ESLP poměřoval na jedné straně značné organizační obtíže pro stát pomáhat při zajišťování návštěv odsouzeného rodinou a na druhé straně možnost jiných forem kontaktů s rodinou, kterých odsouzený využívá, a zejména délku odloučení na velkou vzdálenost. V nyní projednávaném případě byl stěžovatel omezen na svobodě na maximální délku 120 dní, což jistě nelze považovat za dobu, která by mohla ohrozit udržení rodinného života stěžovatele. Nadto stěžovateli a jeho družce byl umožněn telefonický kontakt (srov. č. l. 6 spisu krajského soudu) a osobní návštěvy. Vzdálenost 80 km uvedeného zařízení od družky stěžovatele se v daném ohledu nejeví jako nepřekonatelná. Rovněž tato námitka stěžovatele je nedůvodná.

[29] Konečně pokud jde o námitku stěžovatele, že žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně neodůvodnil uložení maximální zákonné délky povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců dle § 46a zákona o azylu, ani tu nepovažuje Nejvyšší správní soud za důvodnou. V rozsudku č. j. 3 Azs 24/2013-42, který v kasační stížnosti citoval rovněž stěžovatel, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že „§ 46a odst. 1 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, dává možnost omezit žadatele o mezinárodní ochranu na svobodě na dobu do vycestování, maximálně po dobu 120 dnů. Z jazykového výkladu daného ustanovení lze dovodit, že správní orgán má možnost správního uvážení, aby v jednotlivých případech stanovil dobu kratší. Takové rozhodnutí musí být náležitě odůvodněno, aby bylo možné přezkoumat, zda nepřekročil meze správního uvážení nebo správní uvážení nezneužil.“ V napadeném rozhodnutí, které nabylo právní moci dne 3. ledna 2014, žalovaný rozhodl o povinnosti stěžovatele setrvat v zařízení pro zajištění cizinců do vycestování, maximálně však do 2. května 2014 (tedy po maximální dobu, kterou zákon o azylu umožňuje).

[30] Nejvyšší správní soud přezkoumal obsah předloženého spisu správního orgánu č. OAM-1/LE-BE03-PS-2014 a dospěl k závěru, že nic v napadeném rozhodnutí ani ve spisech nevyvolává pochybnosti o tom, že by žalovaný překročil nebo dokonce zneužil meze správního uvážení ve smyslu rozsudku č. j. 3 Azs 24/2013-42. Žalovaný napadené rozhodnutí odůvodnil dostatečně a v souladu s požadavky, které na jeho rozhodování klade shora uvedená judikatura a § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný poukázal na konkrétní a specifické okolnosti daného případu, na základě kterých rozhodl o povinnosti žalobce setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, a vzhledem ke všem těmto uvedeným okolnostem (včetně absence platných dokladů, jež je třeba nejprve obstarat) dospěl k závěru o nutnosti vyslovit povinnost setrvat v zařízení pro zajištění cizinců v maximální možné zákonné délce. Stanovená délka povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců není odůvodněna toliko závěrečnou větou odůvodnění napadeného rozhodnutí, nýbrž specifickými skutkovými okolnostmi uvedenými v celém odůvodnění napadeného rozsudku (arg. „vzhledem k výše uvedenému“). Nejvyšší správní soud proto nemá žádnou pochybnost o tom, že stanovená, byť podle zákona maximální délka povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců odpovídá též požadavkům subsidiarity a přiměřenosti, jaké na zásah do práva na osobní svobodu klade čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy (srov. rozsudek ESLP ze dne 27. listopadu 2008 Rashed proti České republice, stížnost č. 298/07, bod 68; rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 29. ledna 2008 ve věci Saadi proti Velké Británii, stížnost č. 13229/03, bod 79). K těmto závěrům ostatně dospěl rovněž krajský soud v napadeném rozsudku; na jeho závěry proto Nejvyšší správní soud v podrobnostech odkazuje.

[31] Ze všech výše uvedených důvodů shledal Nejvyšší správní soud, že žalované ministerstvo a krajský soud dospěly ke správnému právnímu závěru; odůvodnění napadeného rozhodnutí a napadeného rozsudku v tomto směru nevykazují žádné nedostatky. Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine* zamítl.

IV. Náklady řízení

[32] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto mu nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti s tímto řízením nevznikly, proto mu nebyla žádná náhrada přiznána.

[33] Stěžovateli byl usnesením Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 33/2014-21 ze dne 14. února 2014 ustanoven jako jeho zástupce JUDr. Maroš Matiaško, LL.M., advokát, se sídlem Rumunská 28, 120 00 Praha 2. Podle § 35 odst. 8 část věty první za středníkem s. ř. s. platí hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného advokáta stát. Právnímu zástupci náleží podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 a podle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování advokátních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, odměna za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) za první poradu s klientem, včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, která se uskutečnila dne 3. března 2014, a podle § 11 odst. 1 písm. d), resp. k) ve spojení s § 11 odst. 3 advokátního tarifu, za učinění písemného podání ve věci samé v podobě doplnění kasační stížnosti ze dne 20. března 2014. Ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu tedy advokátu náleží odměna a paušální náhrada nákladů ve výši 6 800 Kč. Advokát uvedl, že není plátcem DPH. Tato částka bude vyplacena advokátu z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. května 2014

JUDr. Petr Průcha
předseda

senátu